

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتراي پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر نظریه رفتار بر برنامه ریزی شده بر پاسخ رفتاری زنان قبل از سن یائسگی در خصوص
پیشگیری از بوکی استخوان

استاد راهنما :

دکتر علی خانی جیحونی

استاد مشاور:

دکتر سید منصور کشفی

نگارش:

محمد مهدی ابراهیمی

شماره پایان نامه:

مردادماه ۱۳۹۷

چکیده

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر نظریه رفتار برنامه ریزی شده بر پاسخ رفتاری زنان قبل از سن یائسگی در خصوص پیشگیری از پوکی استخوان

مقدمه: پوکی استخوان یکی از شایع ترین بیماری های استخوانی است. این بیماری تا حد زیادی قابل پیشگیری است. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر نظریه رفتار برنامه ریزی شده بر پاسخ رفتاری زنان قبل از سن یائسگی در خصوص پیشگیری از پوکی استخوان در شهر فسا انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی، بر روی ۲۰۰ نفر از زنان ۵۵ تا ۳۵ سال مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر فسا که بصورت تصادفی در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند، انجام شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته مبتنی بر سازه های نظریه رفتار برنامه ریزی شده، عملکرد تغذیه ای و فعالیت بدنی بود. پرسشنامه در سه زمان قبل، دو هفته و دو ماه بعد از آموزش توسط نمونه ها تکمیل گردید. مداخله آموزشی در طی ۶ جلسه به مدت ۶ هفته به شیوه بحث گروهی و به همراه ارائه فیلم و کتابچه آموزشی برای گروه آزمون انجام گرفت. جهت آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۲ و آزمونهایی آماری استفاده شد.

نتایج: میانگین و انحراف معیار سن افراد مورد مطالعه در گروه آزمون و کنترل به ترتیب $42/94 \pm 5/52$ و $43/5 \pm 39/20$ سال بود. میانگین نمرات آگاهی، سازه های نظریه رفتار برنامه ریزی شده و عملکرد تغذیه و فعالیت بدنی در ۲ هفته و ۲ ماه بعد از مداخله آموزشی در گروه آزمون نسبت به گروه کنترل تفاوت معنی داری نشان داد.

بحث و نتیجه گیری: مطالعه حاضر کارایی نظریه رفتار برنامه ریزی شده در عملکرد تغذیه ای و فعالیت بدنی جهت پیشگیری از پوکی استخوان نشان داد و همچنین این نظریه می تواند بعنوان چارچوبی جهت طراحی و اجرای مداخلات آموزشی جهت پیشگیری از پوکی استخوان در زنان استفاده شود و به ارتقا و حفظ سلامت آنان کمک کند.

واژگان کلیدی: پوکی استخوان، نظریه رفتار برنامه ریزی شده، مداخله آموزشی، رفتار های پیشگیری کننده

فهرست مطالب

Abstract

The effect of educational intervention based on theory of planned behavior in behavioral response in premenopausal women about prevention of osteoporosis

Introduction: Osteoporosis is one of the most common bone diseases. The disease is largely preventable. The aim of this study was to investigate the effect of educational intervention based on planned behavioral theory on the behavioral response of women before menopause on prevention of osteoporosis in Fasa

Material & Methods: This semi-experimental study was performed on 200 women aged 35 to 55 who were referred to health centers in Fasa, who were randomly divided into intervention and control groups. The data gathering tool was a researcher-made questionnaire based on the components of the theory of planned behavior, nutritional performance and physical activity. The questionnaire was filled in three times before, two weeks and two months after education. Educational intervention was conducted during 6 sessions for 6 weeks in a group discussion, with presentation of film and educational booklet for the experimental group. Data were analyzed by SPSS software version 22 and statistical tests

Results: The mean and standard deviation of the age of the subjects in the experimental and control groups were 43.39 ± 5.20 and 42.94 ± 5.52 years, respectively. The mean scores of knowledge, the constructs of planned behavioral theory and nutritional function and physical activity in the 2 weeks and 2 months after the intervention in the intervention group showed a significant difference compared to the control group

Discussion: This study demonstrated the efficacy of planned behavioral theory in nutritional function and physical activity for the prevention of osteoporosis, and this theory can be used as a framework for designing and implementing educational interventions to prevent osteoporosis in women, also to promote and help to maintain their health

Keywords: Osteoporosis, Theory of planned behavior, Educational intervention, Preventive behaviors